

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyň JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobce: **R. V.**, narozený dne X
zastoupený společností GOODWILL PARTNER, s.r.o., IČO 26846616
sídlem U dubu 691/48, 147 00 Praha 4

proti

žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2021, č. j. 22605/21/5100-41451-711763

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se vrací soudní poplatek zaplacený z podané žaloby v částce 3 000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Městského soudu v Praze.
- IV. Soud ukládá žalobci, aby soudu do 3 dnů od doručení tohoto usnesení sdělili:
název poskytovatele platebních služeb (banky) a číslo účtu, na který má být převedena částka odpovídající soudnímu poplatku, o jehož vrácení bylo rozhodnuto,
nebo, není-li to možné, poštovní adresu místa, popř. jméno a příjmení osoby, které má být částka vyplacena prostřednictvím poštovní poukázky.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze, označenou jako žaloba na přezkum rozhodnutí podle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního a dále také jako žaloba na ochranu před nezákonným zásahem, se žalobce dle obsahu žalobních námitek a návrhu na výrok rozsudku soudu (petitu) domáhal přezkoumání rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto usnesení (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutím o žádostech o vyslovení neúčinnosti doručení Finančního úřadu pro hlavní město Prahu ze dne 23. 6. 2020, č. j. 5133313/20/2004-51521-110589, ze dne 24. 6. 2020, č. j. 5212249/20/2004-51521-110589, ze dne 25. 6. 2020, č. j. 5263590/20/2004-51521-110589 a ze dne 14. 8. 2020, č. j. 6477899/20/2004-51521-109338. V žalobě také uvedl návrh alternativního postupu spočívajícího v tom, aby soud případně posoudil žalobu jako žalobu na ochranu před nezákonným zásahem a vyzval žalobce k precizaci žalobního petitu.
2. Soud zjistil, že prvostupňovými rozhodnutími bylo rozhodnuto o neúčinnosti doručení:

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

rozhodnutím ze dne 23. 6. 2020, č. j. 5133313/20/2004-51521-110589, bylo rozhodnuto o žádosti žalobce o vyslovení neúčinnosti doručení dodatečných platebních výměrů na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2014 pod č.j. 3209261/20/2004-51521-110589 a za zdaňovací období roku 2015 pod č.j. 3210730/20/2004-51521-110589,

rozhodnutím ze dne 24.6.2020, č.j.5212249/20/2004-51521-110589 bylo rozhodnuto o žádosti žalobce o vyslovení neúčinnosti doručení výzvy k odstranění vad odvolání proti dodatečnému platebnímu výměru za zdaňovací období r. 2014 pod č.j. 3722642/20/2004-51521-110589 a dále výzvy k odstranění vad odvolání proti dodatečnému platebnímu výměru za rok 2015 pod č.j. 3722975/20/2004-51521-110589,

rozhodnutím ze dne 25.6.2020, č. j. 5263590/20/2004-51521-110589 bylo rozhodnuto o žádosti žalobce o vyslovení neúčinnosti doručení sdělení vydaného pod č.j. 5049916/20/2004/51521-110589,

rozhodnutím 14. 8. 2020, č. j. 6477899/20/2004-51521-109338 bylo rozhodnuto o žádosti žalobce o vyslovení neúčinnosti doručení rozhodnutí o neprodloužení lhůty dle § 36 daňového řádu pod č.j. 5101278/20/2004-51521-109338.

3. Uvedená rozhodnutí se všechna týkala rozhodnutí a úkonů v daňovém řízení dosud v té době neukončeného pravomocným rozhodnutím o doměření daně z příjmů fyzických osob za roky 2014 a 2015 uvedených výše.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že má za to, že žaloba je dle § 68 písm. e) s. ř. s. nepřipustná, neboť dle § 70 písm. b) s. ř. s. jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny úkony správního orgánu předběžné povahy a rozhodnutí o žádosti o vyslovení neúčinnosti doručení je úkonem předběžné povahy, přitom odkázal na např. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 7.2. 2019, č. j. 43 Af 3/2019-12. Dle žalovaného bylo napadené rozhodnutí vydáno v rámci daňového (odvolacího) řízení a jeho účinky byly omezeny jen do vydání konečného rozhodnutí v dané věci, tj. rozhodnutí č. j. 2511/22/5200-10422-711919 o odvolání proti předmětným dodatečným platebním výměrům. Žaloba by tak měla být dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítnuta.
5. Protože žalobce dne 26.7. 2021 podal návrh na přerušování řízení s tím, že podal Generálnímu finančnímu ředitelství podnět k přezkumu napadeného rozhodnutí postupem podle § 121 a násl. daňového řádu a navrhl vyčkat posouzení tohoto podnětu, městský soud usnesením ze dne 6.4.2022, č.j. 9Af 12/2021 přerušil řízení. Poté, kdy bylo soudu do spisu doručeno sdělení Generálního finančního ředitelství o nedůvodnosti podnětu k nařízení přezkumu napadeného rozhodnutí a žalovaným byl soudu zaslán správní spis, soud usnesením ze dne 13.12.2022, č.j. 9Af 12/2021 rozhodl o tom, že v řízení se pokračuje.
6. Současně soud zjistil, že rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 27.9.2022 č.j. 7 Afs 181/2022-34 bylo zrušeno usnesení Městského soudu v Praze ze dne 16.6.2022, č.j. 15Af 2/2022-87, který byla odmítnuta žaloba žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21.1.2022, č.j. 2511/22/5200-10422-711919, jímž bylo rozhodnuto o odvolání žalobce právě proti dodatečným platebním výměrům na daň z příjmů fyzických osob za roky 2014 a 2015. Současně byla věc vrácena Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení. Přezkumné řízení ve věci doměření daně ve věci sp. zn. 15Af 2/2022 není u Městského soudu v Praze dosud ukončeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

7. Na základě uvedených skutečností se soud v této věci zabýval otázkou, zda jsou splněny zákonem stanovené podmínky pro to, aby se mohl žalobou věcně zabývat, tj. zda v řízení o žalobě byly splněny podmínky řízení, tedy zda napadené rozhodnutí je vůbec rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Soud přitom vyšel z následující právní úpravy a související judikatury.
8. Dle § 65 odst. 1 s. ř. s. kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.
9. Dle § 70 písm. a), b), c) s. ř. s. ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, a) které nejsou rozhodnutími, b) předběžné povahy, c) jimiž se upravuje vedení řízení před správním orgánem.
10. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) v rozsudku ze dne 27. 10. 2009, č. j. 2 Afs 186/2006 – 54, zabývajícím se výkladem shora citovaného § 70 písm. b) s. ř. s. vymezil obecný test, pomocí něž lze určit, zda je konkrétní rozhodnutí předběžné povahy a dopadá na něj výlučka podle výše citovaného § 70 písm. b) s. ř. s. V právní větě jej shrnul tak, že o rozhodnutí předběžné povahy se jedná, „pokud ve vztahu k rozhodnutí konečnému splňuje kumulativně tři podmínky: časovou, věcnou a osobní. Je tedy vydáno v již zahájeném řízení o vydání rozhodnutí konečného nebo je zákonem stanovena přiměřená lhůta pro zahájení takového řízení a účinky předběžného rozhodnutí musí být omezeny do vykonatelnosti rozhodnutí konečného. Rozhodnutí konečné pak v sobě musí věcně zahrnout vztahy upravené rozhodnutím předběžné povahy a musí být adresováno mj. i subjektu, jemuž bylo určeno rozhodnutí předběžné.“
11. Judikatura správních soudů přitom dovodila, že rozhodnutím předběžné povahy může být s ohledem na konkrétní okolnosti případu i rozhodnutí o žádosti o určení neplatnosti doručení podle § 24 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu s tím, že jde o institut obdobný vyslovení neúčinnosti doručení podle § 48 daňového řádu, a to např. ve vztahu k doručení rozhodnutí správního orgánu I. stupně, předvolání k ústnímu jednání, či oznámení o dosažení dvanácti bodů registru řidičů (srov. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 3. 2017, č. j. 5 A 218/2013 – 36, Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 6. 2013, č. j. 17 A 29/2013 – 27, a Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 23. 9. 2015, č. j. 15 A 112/2015 – 15).
12. Soudní judikatura tak posuzovala povahu rozhodnutí o neplatnosti nebo neúčinnosti doručení jak podle správního řádu, tak podle daňového řádu.
13. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. března 2022, č. j. 4 As 192/2019-66, vyslovil, že usnesení o určení neplatnosti doručení podle § 24 odst. 2 správního řádu ve spojení s § 41 odst. 6 téhož zákona není ve správním soudnictví samostatně přezkoumatelné podle § 70 písm. a) s. ř. s., neboť není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.
14. Podle usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 7. 2. 2019, č. j. 43 Af 3/2019-12, rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vyslovení neúčinnosti doručení, je rozhodnutím předběžné povahy, jež je vyloučeno ze samostatného soudního přezkumu dle § 70 písm. b) s. ř. s., případně dle části judikatury je tento přezkum vyloučen dle § 70 písm. c) s. ř. s..
15. Soud neshledal podmínky pro věcné projednání žaloby.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

16. Na základě uvedeného soud konstatuje, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v probíhajícím daňovém řízení a jeho účinky jsou omezeny jen do vydání konečného rozhodnutí, jímž je rozhodnutí o odvolání žalobce proti platebním výměrům na daň z příjmů fyzických osob za roky 2014 a 2015, které bylo napadeno žalobou u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 15Af 2/2022. Konečné rozhodnutí by mělo obsáhnout všechny otázky týkající se doručení dodatečných platebních výměrů včetně otázky řešené napadeným rozhodnutím, neboť účinky doručení rozhodnutí a dalších úkonů (výzev, sdělení) v daňovém procesu mohou mít vliv na zákonnost doměření daně. Konečné rozhodnutí tak stejně jako napadené rozhodnutí je adresováno žalobci, přičemž napadené rozhodnutí jako rozhodnutí odvolací ve vztahu k rozhodnutím předběžné povahy a k úkonům procesním je jako podkladový úkon, resp. rozhodnutí předběžné povahy a rozhodnutí upravující vedení daňového řízení vyloučeno ze samostatného soudního přezkumu podle § 70 písm. b) a c) s.ř.s.
17. Podle § 68 písm.e) s.ř.s. žaloba je nepřipustná také tehdy, domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno.
18. Dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřipustný.
19. Soud tedy podanou žalobu dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jako nepřipustnou odmítl.
20. Soud přitom uvádí, že žalobce nikterak nebyl zkrácen na svém právu na přístup k soudu. Jeho právo domoci se posouzení účinku doručení rozhodnutí a úkonů v daňovém řízení je zaručeno oprávněním podat žalobu proti konečnému rozhodnutí ve věci doměření daně za podmínek stanovených soudním řádem správním, což žalobce učinil ve věci vedené Městským soudem v Praze pod sp. zn. 15 Af 2/2022.
21. Protože žaloba v této věci pod sp. zn. 9Af 12/2021 směřovala proti rozhodnutí a právo na přezkum tohoto rozhodnutí má žalobce e smyslu výše uvedeného v rámci konečného rozhodnutí v daňovém řízení, soud nemohl vejít na alternativní ochranu práv žalobce naznačenou až v závěru žaloby, neboť podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem nemá místo v případě, lze-li se ochrany prioritně domáhat proti rozhodnutí.
22. Judikatura Nejvyššího správního soudu subsidiaritu zásahové žaloby chápe jako *vyjádření přednostního postavení ostatních žalobních typů zakotvených v soudním řádu správním*. Subsidiarita vůči ostatním žalobním typům znamená, že zásahová žaloba je přípustná teprve tehdy, pokud nepřichází v úvahu podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 a násl. s. ř. s.), žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu (§ 79 a násl. s. ř. s.) a ani podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy (§ 101a a násl. s. ř. s) [srov. také usnesení rozšířeného senátu ze dne 18. 4. 2017, sp. zn. 6 Afs 270/2015, bod 52, ve kterém rozšířený senát odkázal na své usnesení ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008-98].
23. V dané věci nebylo na místě vyzývat žalobce k precizaci podané žaloby jako žaloby zásahové, neboť taková výzva by nemohla být efektivní, nemohla by směřovat k projednání žaloby jako zásahové, neboť nemůže suplovat již prioritní uplatnění práva žalobce na přezkum v podobě žaloby proti rozhodnutí žalovaného o doměření daně, v němž, jak bylo již výše uvedeno, může žalobce uplatňovat své výhrady vad daňového řízení včetně doručování rozhodnutí a jiných úkonů učiněných v rámci tohoto řízení a vedoucích ke konečnému doměření daně.

24. Výrok o nákladech řízení je dán § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Protože soud žalobu odmítl, v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. současně rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
25. Dle § 10 odst. 3 věty poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Protože soud odmítl žalobu před prvním jednáním, soud žalobci vrátí zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč.
26. Pro účely vrácení soudního poplatku ve stanovené lhůtě soud vyzval žalobce ke sdělení místa, na které bude poplatek vrácen. V případě, že žalobce číslo účtu soudu nesdělí či se nepodaří se vyplatit částku na sdělenou adresu, má se za to, že žalobce neposkytl součinnost potřebnou ke splnění dluhu a nedojde k prodlení věřitele.

Poučení:

Proti výrokům I., II. a III. tohoto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

Proti výroku IV. tohoto usnesení není odvolání přípustné (§ 14 zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích).

Praha 28. února 2023

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu